

**ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΤΗΝ 8^Η ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ
ΤΗΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ
ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ, 8 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2011**

Στις 8 Δεκεμβρίου 2011 πραγματοποιήθηκε στις Βρυξέλλες η 8^η συνάντηση της Συντονιστικής Επιτροπής του Ευρωπαϊκού Δικτύου Αγροτικής Ανάπτυξης (ENRD). Στην Επιτροπή συμμετείχαν εκπρόσωποι Αγροτικών Δικτύων των κρατών-μελών, εκπρόσωποι της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, στελέχη του Contact Point.

Από την ΕΥΔ ΠΑΑ συμμετείχαν οι ορισμένοι, σύμφωνα με την αριθ. 1163/3-11-2011 απόφαση, εθνικοί εκπρόσωποι στη Συντονιστική Επιτροπή του Ευρωπαϊκού Δικτύου για την Αγροτική Ανάπτυξη, ο Πέτρος Μούχας, προϊστάμενος της Μονάδας Ε' ΕΑΔ της ΕΥΔ ΠΑΑ και η Μαρία Χαραμή, στέλεχος της Μονάδας Α' της ΕΥΔ ΠΑΑ.

Η συνάντηση αυτή ήταν η πρώτη συνάντηση της Συντονιστικής Επιτροπής μετά την παρουσίαση των νομικών προτάσεων της Επιτροπής για την Κοινή Γεωργική Πολιτική μετά το 2013.

Η Συντονιστική Επιτροπή σύμφωνα με το 4^ο ετήσιο πρόγραμμα εργασίας για την περίοδο «Ιούλιος 2011 – Ιούλιος 2012», πρόκειται να εστιάσει ένα σημαντικό μέρος από τις δραστηριότητές του Ευρωπαϊκού Δικτύου Αγροτικής Ανάπτυξης, σε ενέργειες που προτίθενται βοηθήσουν τις διοικήσεις και τους ενδιαφερόμενους φορείς να προετοιμαστούν για την επόμενη προγραμματική περίοδο, διασφαλίζοντας παράλληλα τη βέλτιστη χρήση του χρόνου που απομένει για την τρέχουσα προγραμματική περίοδο.

Για το λόγο αυτό, στο πλαίσιο της συνάντησης αυτής, τα μέλη της Συντονιστικής Επιτροπής κλήθηκαν να ανταλλάξουν απόψεις σχετικά με την έναρξη των ενεργειών προετοιμασίας, σε ότι αφορά :

- (1) στη δημιουργία εθελοντικών focus groups τα οποία θα παρέχουν ικανοποιητική πληροφόρηση για την υποστήριξη και την ενημέρωση για την προετοιμασία της επόμενης προγραμματικής περιόδου. Σύμφωνα με το Ετήσιο Πρόγραμμα Εργασίας και τις συζητήσεις στην τελευταία συνεδρίαση της Συντονιστικής Επιτροπής τα δύο βασικά θέματα είναι :
  - A. Εφαρμογή των περιβαλλοντικών υπηρεσιών (άμεση έναρξη)
  - B. Μεταφορά γνώσης και καινοτομίας (έναρξη τον Ιούνιο ή Ιούλιο 2012)
- (2) στο σχεδιασμό μίας σειράς μικρών θεματικών ομάδων εργασίας πάνω σε συγκεκριμένα θέματα που σχετίζονται με την εφαρμογή το 2012, της πολιτικής Αγροτικής Ανάπτυξης μετά το 2013.

Ημερήσια Διάταξη

A. Το πρώτο μέρος της συνεδρίασης περιλάμβανε τα ακόλουθα:

- **Σύντομη εισαγωγή**, από τον Rob Peters, επικεφαλής της Μονάδας για το Ευρωπαϊκό Δίκτυο και την παρακολούθηση της πολιτικής αγροτικής ανάπτυξης, ΓΔ AGRI, ο οποίος ενημέρωσε ότι η συνάντηση θα εστιασθεί στη νέα πρόταση για την περίοδο 2014-2020, τις προπαρασκευαστικές δραστηριότητες του Ευρωπαϊκού Δικτύου για την Αγροτική Ανάπτυξη για την επόμενη προγραμματική περίοδο, συζήτηση σχετικά με τα προτεινόμενα

Focus Groups (FG) με θέμα τις περιβαλλοντικές υπηρεσίες και τη μεταφορά γνώσης και την καινοτομία και τέλος μία επισκόπηση των δραστηριοτήτων του Ευρωπαϊκού Δικτύου για την Αγροτική Ανάπτυξη.

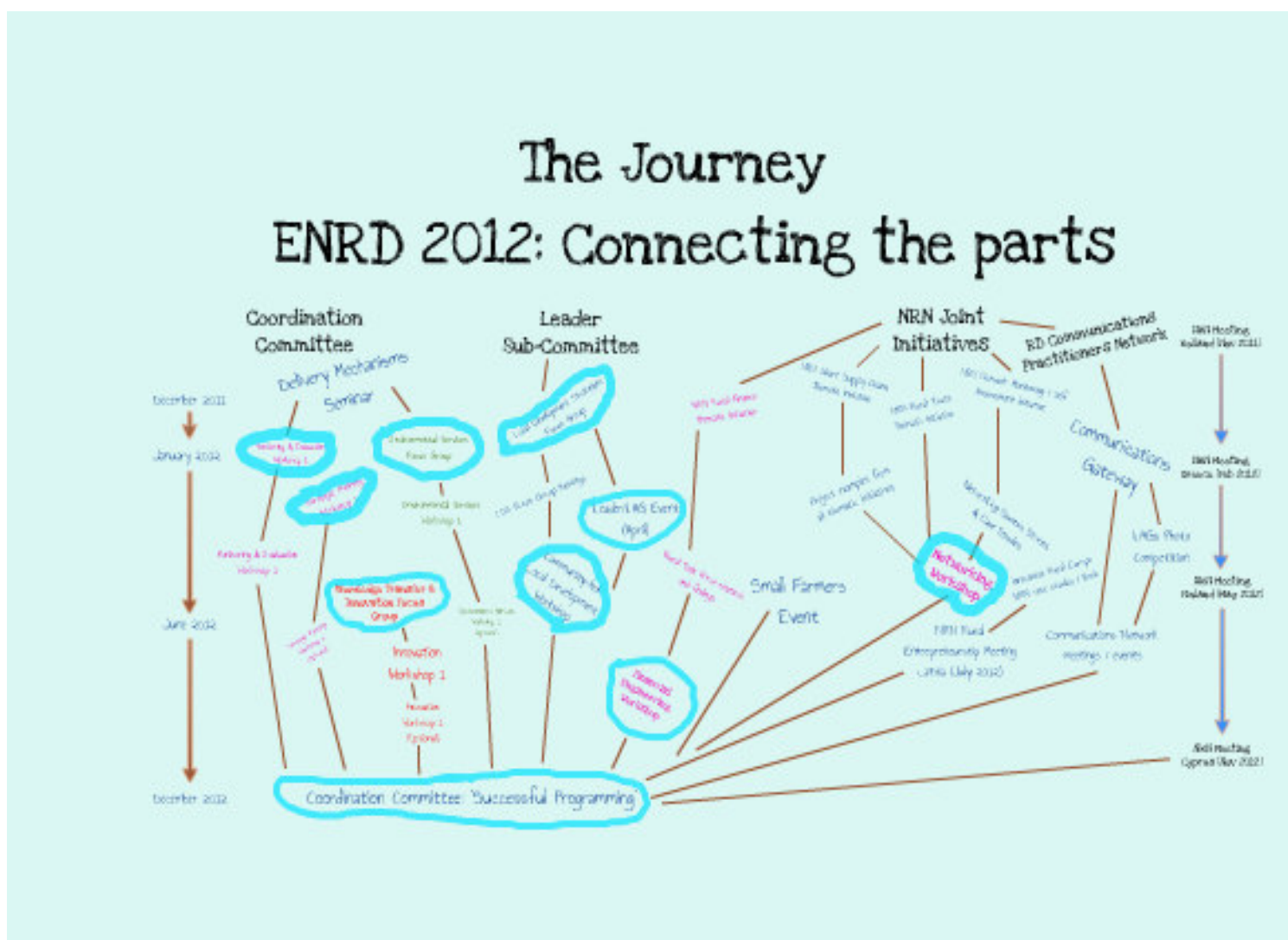
➤ **Προτάσεις της ΚΓΠ 2014-2020**

Στην ενότητα αυτή έγιναν οι ακόλουθες παρουσιάσεις :

1. Συνολική αρχιτεκτονική, από την Josefine Loriz-Hoffmann, προϊσταμένη της μονάδας για τη συνοχή της αγροτικής ανάπτυξης, ΓΔ AGRI. Έγινε παρουσίαση της νέας συνολικής αρχιτεκτονικής των προτάσεων της ΕΕ. Ανέφερε ότι οι κατά κύριο λόγο αγροτικές και οι ενδιάμεσες περιοχές της ΕΕ καλύπτουν το 92% της επιφάνειας, το 53% της απασχόλησης και το 45% της δημιουργίας ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας. Πολλές αγροτικές περιοχές βρίσκονται σε δυσχερή θέση, ενώ άλλες συναγωνίζονται σε ανάπτυξη τις αστικές περιοχές. Δεν υπάρχει δηλαδή μια τυπική αγροτική περιοχή, αλλά διαφορετικοί τύποι «αγροτικότητας» που καθορίζονται μάλλον από το όλο περιφερειακό μείγμα λειτουργιών παρά από την επιμέρους οικονομική δραστηριότητα. Για ένα τέτοιο περιβάλλον σχεδιάζεται το νέο πλαίσιο αγροτικής ανάπτυξης. Αυτό περιλαμβάνει τους μακροχρόνιους στρατηγικούς στόχους που απορρέουν από την ΚΓΠ: Ανταγωνιστικότητα της γεωργίας, αειφόρος διαχείριση φυσικών πόρων και ισόρροπη ανάπτυξη της επικράτειας, υπό το πρίσμα της Ευρώπης 2020, δηλαδή έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη. Στη συνέχεια παρουσιάστηκε το νέο πλαίσιο για την αγροτική ανάπτυξη με βασικούς άξονες το πολυταμειακό Κοινό Στρατηγικό Πλαίσιο, την Εταιρική Σύμβαση, αλλά και τις προτεραιότητες. Αυτές είναι η μεταφορά γνώσης και καινοτομία, η ανταγωνιστικότητα όλων των τύπων γεωργίας και βιωσιμότητα των γεωργικών εκμεταλλεύσεων, η οργάνωση της τροφικής αλυσίδας και διαχείριση κινδύνων, η αποκατάσταση, διατήρηση και ενίσχυση των οικοσυστημάτων, η αποδοτικότητα των πόρων και στροφή προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα και οχυρωμένου κλίματος, η κοινωνική ενσωμάτωση, μείωση της φτώχειας και οικονομική ανάπτυξη στην ύπαιθρο. Η έμφαση θα δοθεί στην καινοτομία, την κλιματική αλλαγή και το περιβάλλον.
2. Ο ρόλος της δικτύωσης, από τον Rob Peters, επικεφαλής της Μονάδας για το ευρωπαϊκό δίκτυο και την παρακολούθηση της πολιτικής αγροτικής ανάπτυξης, ΓΔ AGRI. Η παρουσίαση έδωσε μια γενική εικόνα του ρόλου του Ευρωπαϊκού Δικτύου Αγροτικής Ανάπτυξης και των Εθνικών Αγροτικών Δικτύων κατά την επόμενη περίοδο προγραμματισμού. Τόνισε την ανάγκη για μια ενισχυμένη προσέγγιση δικτύωσης. Η μελλοντική δομή θα επιδιωχθεί να περιλάβει ένα γενικό δίκτυο, το European Network of Rural Development (ENRD), το οποίο υφίσταται και διατηρείται, και δύο εξειδικευμένα δίκτυα, που πρόκειται να συσταθούν. Αυτά είναι το European Innovation Partnership Network for agriculture (EIP) και το Evaluation Expert Network (EEN), το οποίο θα έχει μαζί με το ENRD ως στόχο την βελτίωση της ποιότητας των Προγραμμάτων Αγροτικής Ανάπτυξης και την προώθηση της καινοτομίας στην γεωργία. Στο πλαίσιο αυτό το προβλέπεται και η ενίσχυση του ENRD. Απώτερος στόχος της νέας δομής θα είναι η βελτίωση της ποιότητας των Προγραμμάτων Αγροτικής Ανάπτυξης και η εμπλοκή των

φορέων αγροτικής ανάπτυξης στην υλοποίηση των Προγραμμάτων. Το δίκτυο EIP, που θα εισαχθεί κατά την προγραμματική περίοδο 2014-2020 θα έχει ως στόχο να γεφυρώσει το κενό μεταξύ έρευνας, ερευνητών και καλλιεργητών/χρηστών. Θα αναπτυχθούν λειτουργικές ομάδες γύρω από έργα, μέσω των οποίων μπορεί να προαχθεί η καινοτομία. Τα επόμενα βήματα περιλαμβάνουν (α) την αξιολόγηση της υπάρχουσας δικτύωσης μέσω της εκτίμησης της προστιθέμενης αξίας που προσφέρει το ENRD, (β) την επιδίωξη της περαιτέρω ανάπτυξης του ENRD ως εργαλείου πολιτικής και (γ) την προετοιμασία του ENRD 2.

3. Ευρωπαϊκό Δίκτυο για την Αγροτική Ανάπτυξη 2012 : Συνδέοντας τα κομμάτια, από τον Adrian Neal, Contact Point του Ευρωπαϊκού Δικτύου για την Αγροτική Ανάπτυξη, μια εντυπωσιακή παρουσίαση αλληλεπιδράσεων ενεργειών που συνοψίζεται στην παρακάτω εικόνα:

Οι ενδιαφέρουσες αυτές παρουσιάσεις αναρτώνται στην ιστοσελίδα του ENRD http://enrd.ec.europa.eu/en-rd-events-and-meetings/nrn-meetings/en/nrn-meetings_home_en.cfm COORDINATION COMMITTEE

Τα κυριότερα σημεία της συζήτησης που ακολούθησε ήταν τα εξής:

- **Απλούστευση:** Η εφαρμογή των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης τείνει να είναι μια πολύπλοκη εργασία για διάφορους λόγους, συμπεριλαμβανομένης της μεγάλης ποικιλομορφίας των αγροτικών περιοχών σε όλη την Ευρώπη, της παρουσίας διαφόρων προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από διαφορετικά ταμεία της ΕΕ, στην ίδια περιοχή με διαφορετικούς κανόνες, το γεγονός ότι τα προγράμματα αποτελούνται από συγκεκριμένα μέτρα, κλπ. Για το λόγο αυτό η απλοποίηση αποκτά έναν κρίσιμο ρόλο στην εφαρμογή των προγραμμάτων. Στις νέες προτάσεις υπάρχουν αρκετά στοιχεία τα οποία, εφόσον χρησιμοποιηθούν σωστά από τα κράτη μέλη, μπορούν να εξασφαλίσουν ενός βαθμού απλοποίηση. Ειδικότερα, ο σχεδιασμός ενός Κοινού Στρατηγικού Πλαισίου δίνει στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να καθορίσουν καλύτερα τις δράσεις που θα υλοποιηθούν στο πλαίσιο κάθε ταμείου και να ενισχύσουν τον συντονισμό μεταξύ τους.
- **Εφαρμογή της πρωτοβουλίας Leader:** Εκφράστηκε ανησυχία από αρκετά μέλη της επιτροπής αναφορικά με την εφαρμογή του Leader στο πλαίσιο των αναμενόμενων νέων κανόνων. Ειδικότερα, η ενσωμάτωση των διαφόρων ταμείων στην εφαρμογή της στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης θεωρείται ως μια πιθανή πηγή δυσκολιών στο συντονισμό. Επιστημονικά, το Leader θα συνεχίσει να εργάζεται όπως στην παρούσα περίοδο, δηλαδή οι ΟΤΔ θα σχεδιάσουν και θα υποβάλουν τη στρατηγική τους στην Υπηρεσία Διαχείρισης και θα εφαρμόσουν τα σχέδια αυτά. Οι αρμοδιότητες των ΟΤΔ περιγράφονται σαφώς στο σχέδιο του κοινού κανονισμού και τα κράτη μέλη οφείλουν να ορίσουν ρητά τι θα κάνουν όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς (ΕΥΔ, ΟΤΔ κα). Ωστόσο, παρότι θα δοθούν κατευθυντήριες γραμμές στα ΚΜ, πολλές λεπτομέρειες και προβλήματα πρέπει ακόμα να επιλυθούν.
- Ξεκινώντας από τη σημασία που έχει η δικτύωση στην τρέχουσα προγραμματική περίοδο, θα καταβληθεί πρόσθετη προσπάθεια στο πώς μπορεί να βελτιωθεί η δικτύωση, πώς θα διαμορφωθούν τα δίκτυα στο μέλλον χρησιμοποιώντας την παρούσα εμπειρία και πώς να προσεγγίσουν ακόμη περισσότερο τους εμπλεκόμενους φορείς.
- Η *σύμπραξη για την καινοτομία* θα προσφέρει μια πλατφόρμα για την προώθηση της καινοτομίας, την υποστήριξη της υλοποίησης των καινοτόμων έργων και τη αποτελεσματική μεταφορά της καινοτομίας στη γεωργική πρακτική. Μέχρι σήμερα έχει παρατηρηθεί ένα σοβαρό κενό μεταξύ των ερευνητικών δραστηριοτήτων / αποτελεσμάτων και την αξιοποίησή τους για την υποστήριξη και τη βελτίωση της γεωργίας. Η σύμπραξη καινοτομίας θα βοηθήσει στην κάλυψη αυτού του κενού, κυρίως με την εγκατάσταση των Επιχειρησιακών Ομάδων. Δραστηριότητες δικτύωσης (σεμινάρια, διαλέξεις, εργαστήρια, κατάρτιση) θα οργανωθούν για να αυξηθεί η ευαισθητοποίηση για το τι μπορεί να γίνει και τι γνώση έχει ήδη παραχθεί.

B. Το δεύτερο μέρος της συνεδρίασης περιλάμβανε τα ακόλουθα :

Παρουσίαση σχετικά με τις «Προπαρασκευαστικές δραστηριότητες του Ευρωπαϊκού Δικτύου Αγροτικής Ανάπτυξης για την επόμενη προγραμματική περίοδο». Έγινε παρουσίαση των προγραμματιζόμενων Focus Groups και Workshops, από τον Rob Peters, Επικεφαλής της Μονάδας για το Ευρωπαϊκό Δίκτυο και την παρακολούθηση της πολιτικής αγροτικής ανάπτυξης της ΓΔ AGRI. Η παρουσίαση εισήγαγε τη μεθοδολογία εργασίας των προτεινόμενων ομάδων Focus Groups και Workshops για το 2012. Έχουν προβλεφθεί δύο Focus Groups. Το πρώτο με θέμα «περιβαλλοντικές υπηρεσίες», το οποίο ξεκίνησε κατά τη διάρκεια της συνάντησης, και το δεύτερο με θέμα «Η μεταφορά της γνώσης και της καινοτομίας» η οποία αναμένεται να ξεκινήσει τον Ιούλιο του 2012.

Σημεία Συζήτησης : Κατά τη διάρκεια της συνάντησης συζητήθηκαν σε μικρές ομάδες (4 έως 5 ατόμων) τα κύρια ζητήματα που πρέπει να αντιμετωπιστούν δυννητικά από κάθε Focus Group (FG).

Μετά από αυτό, οι εκπρόσωποι της κάθε ομάδας κλήθηκαν να σχολιάσουν για κάθε ένα από τα προτεινόμενα FG.

Τα κυριότερα σημεία που αναφέρθηκαν στο δεύτερο μέρος της συνεδρίας ήταν τα ακόλουθα :

- Η ΕΕ εξήγησε τις διαδικασίες λειτουργίας των προτεινόμενων Focus Group. Ειδικότερα, αυτά αποτελούν εθελοντικές ομάδες ανοικτές σε όλα τα μέλη της Συντονιστικής Επιτροπής καθώς και τρίτων που ορίζονται από τα μέλη της Επιτροπής. (Όντας προαιρετικό, καμία αποζημίωση από την ΕΕ δεν δίνεται για έξοδα ταξιδιού, διαμονής ή άλλα έξοδα). Η λειτουργία των FG θα είναι ευέλικτη και, όπου αυτό είναι εφικτό, οι συναντήσεις θα πρέπει να συνδέονται με άλλα γεγονότα Ευρωπαϊκού Δικτύου Αγροτικής Ανάπτυξης.
- Οι συμπρόεδροι της FG θα είναι υπεύθυνοι για την υποβολή εκθέσεων προς την Συντονιστική Επιτροπή. Η πρώτη συνεδρίαση που προβλέπεται για το FG «Περιβαλλοντικές υπηρεσίες» (ENV FG) προβλέπεται για τα μέσα Ιανουαρίου 2012, την οποία θα ακολουθήσει συνάντηση με όλους τους συμμετέχοντες τον Φεβρουάριο. Τα πρώτα αποτελέσματα θα πρέπει να διατεθούν στην σύσκεψη της Συντονιστικής Επιτροπής του Ιουνίου του 2012.
- Εκφράστηκε ενδιαφέρον για συμμετοχή στο ENV FG από τα ακόλουθα μέλη : Ως Συμπρόεδροι : Αυστρία, Γαλλία και Ηνωμένο Βασίλειο ΥΔ, Birdlife, CoraCogeca. Απλή συμμετοχή: τα Εθνικά Αγροτικά Δίκτυα της Γερμανίας, Ολλανδίας, Σουηδίας και Ρουμανίας, η Euromontana, η Prepare και R.E.D.
- Στο focus group “Η μεταφορά της γνώσης και της καινοτομίας”. Η Ελλάδα ζήτησε συμμετοχή στην ομάδα αυτή.
- Σύμφωνα με το πρόγραμμα του Δικτύου που παρουσιάστηκε προβλέπεται να πραγματοποιηθούν πολλές τεχνικές συσκέψεις στο πλαίσιο των θεματικών ομάδων εργασίας. Ωστόσο, δεδομένης της πίεσης χρόνου που υπάρχει, λόγω της πολυπλοκότητας και των στενών χρονικών πλαισίων για την προετοιμασία της νέας προγραμματικής περιόδου, τέθηκε το ερώτημα εάν και κατά πόσο τελικά θα είναι χρήσιμα τα αποτελέσματα αυτών των συναντήσεων και πώς αυτές θα λειτουργήσουν. Η ΕΕ εξήγησε ότι προετοιμάζεται για την επόμενη προγραμματική περίοδο σε τρία επίπεδα:

(i) σχετικά με το βασικό νομικό πλαίσιο (τώρα που υποβλήθηκε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο) (ii) την ανάπτυξη των κοινοτικών κανόνων για την εφαρμογή (Εκτελεστικές πράξεις και κατ' εξουσιοδότηση πράξεις) και (iii) την παραγωγή Οδηγιών σε διάφορα στοιχεία της πολιτικής για την αγροτική ανάπτυξη, όπου αυτό απαιτείται, σχετικά με τις πτυχές που δεν αναφέρονται λεπτομερώς στη νομοθεσία. Το Ευρωπαϊκό Δίκτυο για την Αγροτική Ανάπτυξη, με βάση τις αναλύσεις που πραγματοποιήθηκαν με τους ενδιαφερόμενους φορείς σχετικά με την εφαρμογή του τρέχοντος ΠΑΑ, είναι σημαντική για την ενημέρωση του δεύτερου και τρίτου επιπέδου. Η προτεινόμενη θεματική εργασία για το 2012 έχει συνταχθεί με αυτό το σκεπτικό.

- Εκφράστηκαν ανησυχίες σχετικά με το πώς το Δίκτυο θα είναι σε θέση να εργάζονται μετά την 2013, εφόσον τυχόν παρατηρηθούν καθυστερήσεις στην οριστικοποίηση των κανονισμών. Η ΕΕ επιβεβαίωσε ότι θα καταβληθεί κάθε προσπάθεια για να εξασφαλιστεί μια ομαλή μεταβατική περίοδος.
- Εκφράστηκαν επίσης ανησυχίες για το βαθμό εμπλοκής των ενδιαφερομένων που θα ήταν δυνατή σε περίπτωση καθυστερήσεων στη δημοσίευση των βασικών νομικών πράξεων. Το συμπέρασμα ήταν ότι οι προπαρασκευαστικές εργασίες θα πρέπει να προχωρήσουν σε όλα τα επίπεδα, ακόμη και αν υπάρχουν, κάποιες αβεβαιότητες σχετικά με το τελικό περιεχόμενο των κανονισμών μέχρι την οριστικοποίησή τους. Στόχος των ομάδων εργασίας του Δικτύου θα είναι και η βοήθεια στο να ξεπεραστούν αυτές οι δυσκολίες.
- Προτάθηκε τα Workshops ή / και άλλες θεματικές εργασίες του Ευρωπαϊκού Δικτύου Αγροτικής Ανάπτυξης το έργο θα πρέπει να εξετάσει και το προτεινόμενο Leader start up kit.
- Τα μέλη της Επιτροπής θα πρέπει να επιβεβαιώσουν ή να εκφράσουν ενδιαφέρον για συμμετοχή της επικείμενης ομάδας ENV FG (Περιβαλλοντικές υπηρεσίες) μέχρι τις 15 Ιανουαρίου του 2012.
- Τα Μέλη της Συντονιστικής Επιτροπής θα πρέπει να στείλουν οποιαδήποτε περαιτέρω σχόλια σχετικά με το πεδίο εφαρμογής των προτεινόμενων ομάδων εργασίας στη ΓΔ Γεωργίας, μέχρι την 15η Ιανουαρίου 2012.

Τρέχουσες δραστηριότητες του Ευρωπαϊκού Δικτύου για την Αγροτική Ανάπτυξη

Έγιναν οι ακόλουθες παρουσιάσεις :

- Συμπεράσματα της Υποεπιτροπής Leader, από τον Stig Hansson, εκπρόσωπο της υποεπιτροπής Leader.
- NRN κοινή δράση για "Αποδεικνύοντας την προστιθέμενη αξία της Δικτύωσης», από τον Mark Redman, Ευρωπαϊκού Δικτύου Αγροτικής Ανάπτυξης σημείο επαφής.
- «Αγροτική επιχειρηματικότητα - θεματικές πρωτοβουλίες», από το Donald Aquilina, Ευρωπαϊκό Δίκτυο Αγροτικής Ανάπτυξης Σημείο Επαφής
- «Ανάπτυξη εργαλείων επικοινωνίας», από τον Angelo Strano, Ευρωπαϊκό Δίκτυο για την Αγροτική Ανάπτυξη Contact Point.

Ακολούθησε συζήτηση τα κύρια σημεία της οποίας ήταν τα ακόλουθα :

- Τα μέσα μαζικής ενημέρωσης εξακολουθούν να προβάλλουν κυρίως τα θέματα του Πυλώνα 1. Υπάρχουν πολλές ευκαιρίες που το Ευρωπαϊκό

Δίκτυο Αγροτικής Ανάπτυξης θα πρέπει να αξιοποιήσει στο έπακρο προκειμένου να τοποθετήσει την ανάπτυξη της υπαίθρου - συμπεριλαμβανομένης της συνάφειας με την πολιτική τους - στα μέσα μαζικής ενημέρωσης.

- Τα διάφορα ΕΑΔ έχουν πολύ διαφορετικούς οικονομικούς πόρους και αυτό επηρεάζει την ικανότητά τους να συμμετέχουν ενεργά σε θεματικές και άλλες πρωτοβουλίες.
- Θα πρέπει να επισημανθεί το γεγονός ότι οι αγροτικές περιοχές είναι τόποι με κοινωνικές και οικονομικές καινοτομίες. Μπορούν συχνά να είναι ένα μέρος της λύσης των «μεγάλων» θεμάτων όπως η απασχόληση και η κλιματική αλλαγή και αυτό πρέπει να επικοινωνηθεί περισσότερο. Το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Αγροτικής Ανάπτυξης θα πρέπει να αναλύσει περαιτέρω τον τρόπο με τον οποίο επικοινωνεί με τους μετόχους της και το ευρύτερο κοινό και να διαδώσει τις ιστορίες και τα παραδείγματα στο πλαίσιο της πολιτικής της.
- Στην επόμενη προγραμματική περίοδο, η καινοτομία θα είναι πιο σημαντική και περισσότερο ενσωματωμένη στην πολιτική. Ένας αποδοτικός τρόπος επικοινωνίας ενεργών καινοτόμων ιδεών, είναι μέσω της οργάνωσης διαγωνισμών που προσελκύουν στη συνέχεια τα μέσα μαζικής ενημέρωσης.

Οι συμμετέχοντες

Μαρία Χαραμή

Πέτρος Μούχας